

Daan Bruijsters, geboren 22 oktober 1950 te Luttelherpt (Heusden)

Toezichthouder Dordtse Biesbosch; Natuur-educatief medewerker; Illustrator: fotograaf.

Daan Bruijsters op het Zuid-Maartensgat in de Dordtse Biesbosch in 2008

Foto: Ronald van Jeveren

Geboren aan de rand van het gebied dat in 1421 door natuurkrachten tot Biesbosch werd omgevormd had Daan Bruijsters, als boerenzoon uit een gezin met negen kinderen uit Luttelherpt nabij Heusden, al van jongs af aan een warme belangstelling voor alles wat groeit en bloeit in de natuur. Het lag dan ook voor de hand dat de oudste zoon van het gezin Bruijsters geen boer zou worden, maar iets in het groene wereldje van de natuurbescherming zou gaan betekenen. Na de lagere school volgde Daan een opleiding op de Rijks Middelbare Tuinbouwschool te Boskoop. Als vijftienjarige jongen maakte hij in 1966 voor het eerst kennis met de Biesbosch. Dit bezoek fascineerde hem zo dat hij zich voornam om ooit in de Biesbosch te gaan werken. Daan ging allerlei onderzoeken doen voor Staatsbosbeheer in de Biesbosch en werd daar onder de hoede genomen door Jan Entrop. Met Entrop en Fey, de toenmalige boswachter en vogelwachter van de Biesbosch, ging Daan vaak op pad, bij voorbeeld om de kolonie Kwakken in de Notarishoek te tellen of om te assisteren bij het ringen van vogels van allerlei pluimage. Dat soort activiteiten sterkte hem in zijn overtuiging dat de Biesbosch zijn ideale werkomgeving zou zijn. Dankzij een stageplaats bij Staatsbosbeheer kreeg Daan in 1975 de gelegenheid om drie maanden lang in het gebied te verblijven om onderzoek te doen naar de opkomst van de Grote brandnetel in de Biesbosch. Vanaf

die tijd paste Daan in de vakanties regelmatig op het huis van Dirk en Jacqueline Fey dat middenin de Biesbosch, in het natuurreservaat de Dood, lag. Zodoende kon hij nog vaker in zijn geliefde Biesbosch verblijven.

Vacatures in de Biesbosch waren niet dik gezaaid, maar in mei 1979 lukte het Daan toch om een baan te krijgen bij de gemeente Dordrecht. Daar werd hij toezichthouder in de Dordtse Biesbosch, belast met toezicht en handhaving van de vaartuigenverordening in dit gebied, dat vanwege de aanwezigheid van nog twee in gebruik zijnde eendenkooien voor het grootste deel de status van natuurreservaat had. Al vóór zijn indiensttreding was er in 1976 een enorme uitbraak van botulisme in de Biesbosch geweest en daarom werd Daan Bruijsters ook belast met de botulismebestrijding in het Hollandse deel van de Biesbosch. Deze bestrijding bestond voornamelijk uit het consequent weghalen van alle besmettingshaarden, met andere woorden uit het ruimen van kadavers en uit de afvoer daarvan naar een destructiebedrijf. Met behulp van vrijwilligers van de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch werden er tussen 1980 en 2005, tienduizenden gestorven of besmette vogels geruimd en afgevoerd, of weer opgelapt. Dankzij 25 jaar stelselmatig handelen en het opstellen van een jaarlijks draaiboek botulismebestrijding Eiland van Dordrecht werden de botulisme-uitbraken steeds minder heftig en kon deze bacterieziekte, die de vergiftiging van watervogels tot gevolg heeft, in en rond de Biesbosch uiteindelijk uitgebannen worden.

Daan Bruijsters tijdens botulismebestrijding in de Dordtse Biesbosch in 1984

Foto: Hans Gebuis

Inmiddels was Daan Bruijsters in 1988 voor dezelfde werkgever (Gemeente Dordrecht) tevens educatief medewerker geworden bij bezoekerscentrum Hollandse Biesbosch. Daar was hij verantwoordelijk voor het opzetten en uitvoeren van lesprogramma's en het inrichten van natuurexposities. Vanaf 1988 was Daan Bruijsters ook nauw betrokken bij de herintroductie van Bevers in de Biesbosch en verwierf hij veel kennis omtrent de ecologie van deze diersoort. Ook was Daan één van de initiatiefnemers voor het op- en inrichten van een beverobservatorium in de Hollandse Biesbosch en trad hij op als adviseur van een soortgelijk observatorium in de Dübener Heide in oostelijk Duitsland, de streek van waaruit de eerste generaties Bevers naar de Biesbosch waren gehaald. Met de houtvesters en natuurbeschermers uit het gebied tussen Elbe en Mülde onderhield Daan tot voor kort nog warme contacten en uitwisselingsinitiatieven.

Daan Bruijsters voor het laatst in zijn bootje "Argus" op het Hollandsch Diep in 2010 Foto: Ronald van Jeveren

In 2010 maakte Daan Bruijsters gebruik van een uitredingsmogelijkheid en vestigde hij zich definitief in Frankrijk, waar vandaan hij zich nog steeds met de Biesbosch blijft bemoeien.

Vanwege zijn grote en nimmer aflatende verdienste als beschermer van de Biesbosch heeft de jury besloten de Biesboschnatuurprijs 2019 toe te kennen aan Daan Bruijsters.